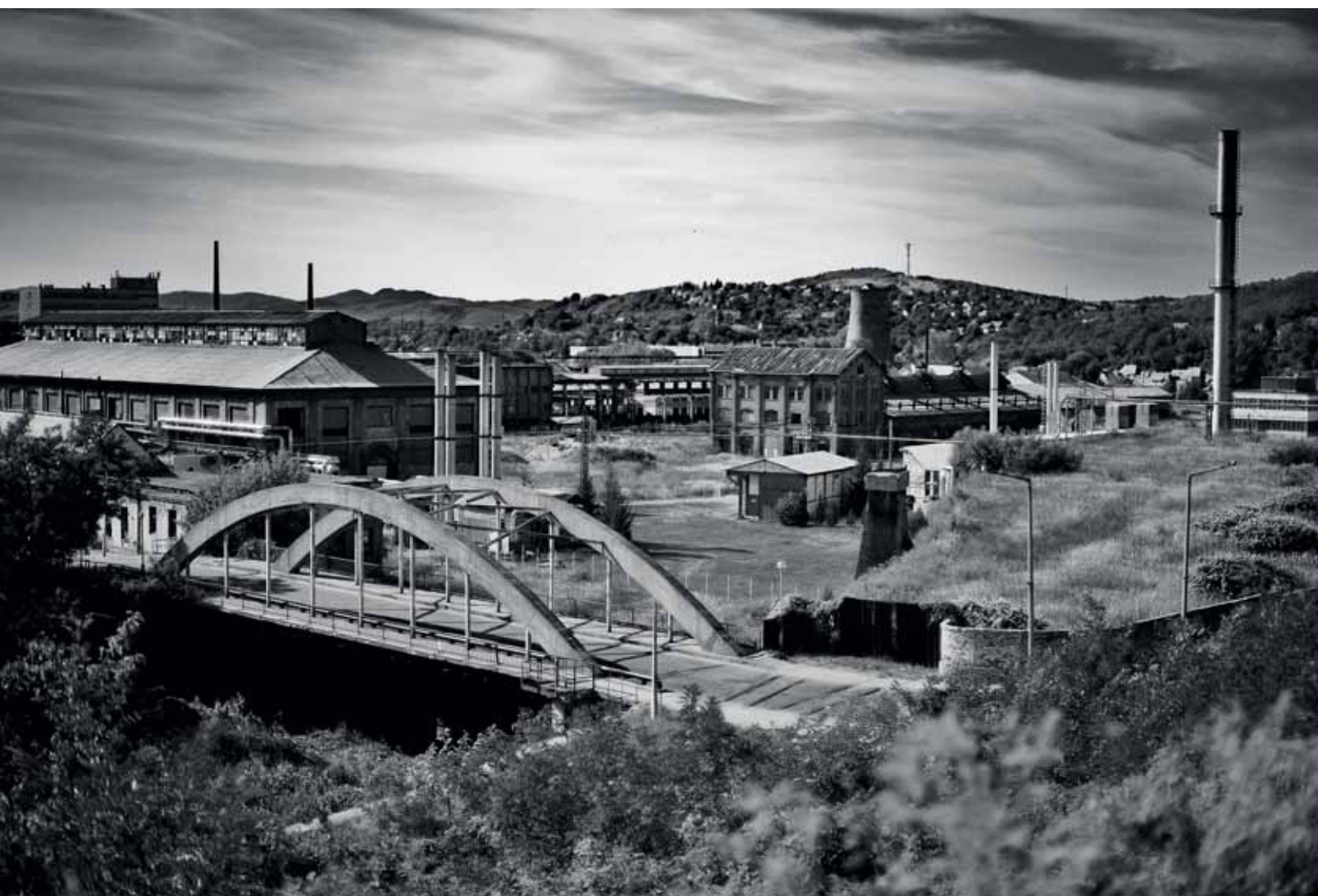

ÓZDI FOHÁSZ

⊕ SZÖVEG: KUKELY GYÖRGY, KÉP: KÁLLÓ PÉTER

A Sóhajok hídjánál két, csillogó barna szemű kisser rúgja a bőrt. Arról álmodoznak, hogy egyszer talán ők is a helyi csapatban, a Flamengóban játszhatnak, mint egykor Romario és Ronaldinho. Hajdanán talán ők is így kezdték... A vízparton műemlék házak sorakoznak, az utcákon nagy a nyüzsgés. Napfényes, szeptemberi délután, „mediterrán” Velence-nap. De ez valahogy más...

A kolónia

A 20. század első évtizedeiben Ózd Magyarország egyik leggyorsabban fejlődő települése volt: a vas és acél városa virágkorát élte, sorban épültek a lakótelepek, ahogy akkor mondták: kolóniák. A lakásokban villany, víz, csatorna – sokak ábrándja volt ez akkoriban. Egy házban kettő vagy négy család lakott, mindenki jól szituált, megbecsült gyári ember.

Mára azonban sok minden megváltozott. A 80-as években épült, modern ózdi panellakások csábítóbbak voltak a hatvanéves házaknál, így sokan itthagyták a kolóniát. Helyükre olyan családok jöttek, akik korábban komfort nélküli lakásokban laktak. Már a rendszerváltás előtt elkezdődött a telep leépülése, társadalmának teljes kicserélődése. A lakások nagy része ma is bérlakás, de a rendbetételt éppen az nehezíti, hogy egy-egy házban egyaránt van önkormányzati és magántulajdon is, s nem lehet csak

MÁR ELSŐ ALKALOMMAL IS MEGLEPŐEN KEDVESEN FOGADTAK A HELYIEK. A bácsi mindenre emlékezett a letűnt időkből. Második ottjártamkor már csak az emlékei maradtak utána...

Ma már ritkán önti el a házakat a víz, de régebben még ez is elő-előfordult. Velence-telep a Hangony partján épült, az Uraj-patak betorkollásánál. A Drótoshegy lábánál szép, egységes stílusú lakónegyed, ma úgy mondanánk, lakópark. 90 éve, a város virágkorában épült a negyvennyolc kétszintes, manzárdtetős lakóház, négy sorban, a házak körül virágoskerttel. Igazán kellemes lakóhelyi környezet. Volt... Ma egy lakásért legfeljebb 1-2 millió forintot adnak – ha ugyanez a hasonló stílusú és korú otthon a budapesti Wekerle-telepen lenne, közel tízszeres lenne a szorzó. De ez Ózd, az Oxigéngyár hűtőtornyának árnyékában, a Vasgyár tőszomszédságában. Egykor az üzem középvezetői laktak itt, ma már azonban nem elit környék. Pedig a gyárkérmények már rég nem füstölnek, még itt, a város közepén is friss a levegő. Közel a vasútállomás, a városba vezető főút is itt megy, ez a belváros kapuja. Mégis...

A VALAHA VIRÁGKORÁT ÉLŐ ÓZDI GYÁR MÁRA ÜRESEN TÁTONG
Az utcák hétköznap is csendesek, pedig – a helyiek elmesélése szerint – régen tömött sorokban hömpölyögtek az emberek, le-föl furikáztak az autók

Ma egy lakásért legfeljebb 1-2 millió forintot adnak – ha ugyanez a hasonló stílusú és korú otthon a budapesti Wekerle-telepen lenne, közel tízszeres lenne a szorzó.

a felét felújítani. Pedig a telep házai 2005 óta védeltséget élveznek! Legalább hétszázan laknak a kolónián, itt-ott kitűnik egy-egy rendbe rakott épület, de a többség elakott. Némelyik állapota borzasztó, az utóbbi húsz évben minden mozdíthatót kiemelték, eltűzeltek, vagy leadták a MÉH-telepen. Néhol a falakat is megbontották, több ház életveszélyes és lakhatatlan, az udvart felverte a gaz.

Ma a kolóniát döntően cigányok lakják. Nem rózsás a helyzet, hatalmas a szegénység, nincs munka, ugyanakkor az alkoholizmus, a drog széleskörűen elterjedt.

Az elmúlt években egymás után indultak az állami programok: egyik eredményként szolgáltatóház épült, mely közösségfejlesztő programlehetőségeket kínál a fiataloknak; a kiskertprogram keretében vetőmagot adnak, és megtaníják a helyieknek, hogy tudják magukat ellátni alapvető zöldségekkel, növényekkel; a férfiaknak építőipari képzéseket tartanak, hogy kőművesként, burkolóként vagy festőként dolgozhassanak, s ezt már itt, a szociális

A 80-as években épült, modern ózdi panellakások csábítóbbak voltak a hatvanéves házaknál, így sokan itthagyták a kolóniát.

bérlakások felújításánál ki is próbálhatják. Apró eszközök egy jobb világ felé, de meddig tart a lelkesedés, lesz-e elég kitartás az itt lakókban?

„Acélváros, nehéz, szürke nappalok”

E sor már foglalt, ez épp az egykori P. Mobil Miskolcra íródott számának része az 1970–80-as évek fordulójáról. S mi maradt Ózdnak?

„E roppant széles világon, amerre csak eljut a hír:
Rityeg-rottyog a kohó, izzanak az ércék,
A kohászok nótájától zengenek a bércek.
Zúzzad az ércet, nemesítsd a fémeket
Kell ez a honnak, te derék kohász!”

A Kaszinóban deres halántékú, büszke kohómérnökök szájából ércesen szállnak a kohászhimnusz sorai. Százötven éven át minden ózdi gyermek fújta e szavakat. Mára egy letűnt kor dallama, elmúlt a virágkor, minden megváltozott. Generációk nőttek fel, akiknek a vas ma már mindössze pillanatnyi bevételforrás a fennmaradás érdekében. Persze Ózdon a talaj „vastartalma” igen magas: másfél évszázad kincsét és selejtjét rejtjé még ma is, van honnan „bányászni”.

Kevés olyan település van Magyarországon, melynek neve szinte önálló életre kelt, köznévvé vagy sajátos jelzővé vált volna.

Kevés olyan település van Magyarországon, melynek neve szinte önálló életre kelt, köznévvé vagy sajátos jelzővé vált volna. A nagyvilágban ez gyakran a sikerrel, a hősi emlékezet részévé válással egyenértékű, lett legyen az akár vérzivataros háborúk legfényesebb csatájaként elért dicsőség, vagy netán a gasztronómia vagy a borászat területén alkotott remek révén szerzett rang. Ilyen ez a borsodi város is: neve hallatán mindenki asszociál valamire, a város egyfajta viszonyítási pontnak is tekinthető Magyarország mentális térképén. De – őszintén – ugyan ki szeretne ózdi lenni?

Ózd hallatán a legritkább esetben említenek pozitív fogalmakat: munkanélküliség, nyomor, leépülés, mélyszegénység, kisebbségi problémák, bűnözés – ez az, amivel a ma embere összekapcsolja a várost. Pedig a történet nem így indult...

A VÁROSON KÍVÜL ESŐ HÉTES-TELEPRE TARTVA A RÉGI, ROZSDÁS FELÜLJÁRÓ SZILUETTJE SZEGÉLYEZI AZ UTAT
A valaha szebb időket is megélt házak romosak, hidegek. Egyre több áll üresen. Mind többen laknak egyre szűkebb helyen. Már csak a gyermekek szemében van mosoly és remény

Dicsőséges másfél évszázad

Ózd térségében már évszázadokkal ezelőtt felismerték, hogy a környékbeli erdős hegyekben könnyen kibányászható vasérc rejtőzik. A vasgyártás már a középkorban virágzott, a Rákóczi-szabadságharc idején a Gömöri-térség volt az ország fő vasgyártó központja. Az igazi lökést azonban az ipari forradalom hozta meg. Az új technika, a szén-gáztüzelés és a gőzgép alkalmazása arra készítette a felvidéki vasgyártókat, hogy a szénbányák mellé telepítsék át a vasfinomítást és a hengerlést.

1847-ben Ózdon, a Hangony-patak völgyében felfedezett hatalmas széntelepek mellé épített új gyárat a Gömöri Vasművelő Egyesület, mely elsősorban a nagyarányban meginduló vasútépítkezések sínigényét kívánta kielégíteni. 1881-ben, a salgótarjáni vasművel fuzionálva jött létre aztán a „Rima”, a Rimamurány–Salgótarjáni Vasmű Rt., mely a boldog békeidők egyik leghatalmasabb vállalatává nőtte ki magát (acélgyártásunk majdnem felét adta egymaga). A gazdasági konjunktúra idején az ország roppant mennyiségben szívta fel a vas- és acéltermékeket, diktáltak az óriási infrastruktúrafejlesztések.

Már Trianon előtt is Ózd volt Magyarország egyik legfontosabb kohászati központja, egymás után nőtt ki a nagyolvasztók, acélgyárak, hengerművek. Virágzott a város.

**UGYANOLYANOK,
MINT MÁS GYEREKEK**
Vágyakkal, célokkal,
mosolygással.
Ők is csak játszani
akarnak...

A 80-as években a gyárban négy nagyolvasztó és kilenc martinkemence működött. Az acélgyári kilenc nagy kémény a város jelképévé vált.

... De belőlük hamarabb kikoptatja az élet, a környezet. Nem tehetnek semmiről. Ózdra születtek, és próbálnak gyerekek maradni

Már Trianon előtt is Ózd volt Magyarország egyik legfontosabb kohászati központja, egymás után nőtt ki a nagyolvasztók, acélgyárak, hengerművek. Virágzott a város. A gyár körül és a környékbeli völgyekben sorra épültek a bányász- és kohászkolóniák, a munkalehetőségek vonzották a fiatalokat. A gyár templomot, kórházat, iskolákat, könyvtárat, kaszinót, sportpályákat épített. Trianon után aztán egyértelműen Ózd lett a hazai tömb-acélgyártás központja, s a település lakosságszáma két évtized alatt megduplázódott, a II. világháború hajnalán elérte a húszezret.

A háború után új fejezet kezdődött Ózd életében. Az ekkor már a térség egyértelmű gazdasági központjaként prosperáló települést 1949-ben várossá nyilvánították, így közigazgatási szerepe is erősödött. Az államosítás után létrejött Ózdi Kohászati Üzemekben ekkor már 10 ezren dolgoztak, s a bánya is több ezer családnak nyújtott megélhetést. A fejlődés pedig tovább gyorsult, 1953-ban a gyár foglalkoztatottjainak száma már elérte a 14 ezret. Ózd a szocialista ipar fellegvára, a borsodi ipari körzet zászlóshajója volt. A szovjet ércre és koksra váltó termelés alig bírta

ellátni a növekvő igényeket, de folyamatosan nőtt a kapacitás, a 70-es években a gyár már évente több mint 1 millió tonna acélt állított elő. A 80-as években a gyárban négy nagyolvasztó és kilenc martinkemence működött. Az acélgyári kilenc nagy kémény a város jelképévé vált.

A város népessége 30 éve megközelítette az 50 ezer főt, de a térségben gyakorlatilag minden családot az acélgyártás és a szénbánya éltetett. Bár a női munkaerő kihasználására könnyűipari és elektronikai üzemek is épültek, de azok nem töltöttek be jelentős szerepet: az iparban foglalkoztatottak 90%-a a bányászatban és a kohászatban, valamint az ehhez szorosan kapcsolódó szolgáltatóágazatokban dolgozott. Nem volt más, ekkora méretű város Magyarországon – még Dunaújváros sem –, amely ennyire egy lábbon állt volna!

A végjáték

Ekkor már látványosan jelentkeztek a válságjelek, melyek az „egy gyár, egy város” elv miatt alapjaiban fenyegették az egész település létét. Noha a szocializmus éveiben Ózdon is történtek fejlesztések, de az alapvető kohászati technológia egyre elavultabbá vált. Nyugat-Európában már rég bezárták a Siemens–Martin-kemencék többségét, miközben nálunk az 1960–70-es években még óriási befektetéssel „korszerűsítették” a több mint fél évszázados technológiát, tudomást sem véve annak csökkenő versenyképességéről. Az 1980-as évek közepén ennek következményei már üzemi veszteségeként is jelentkeztek. Ráadásul a kohászat mellett a szénbányászat is a végét járta, roskadozni kezdett az egész felépítmény. A bányák bezárását már a rendszerváltás előtt elkezdték, de az akkori politikai vezetés úgy döntött: a kohászatot mindenáron meg kell tartani! Öntötték az állami pénzt a gyár megmentésére, de ezek feneketlen zsákba hullottak, a fejlesztésekre alig jutott, csak idő kérdése volt a vég.

A rendszerváltás a legkiszolgáltatottabb helyzetben érte Ózdot. A KGST megszűnésével a keleti, majd az importliberalizáció miatt a hazai piacok elvesztése sokk-

Nyugat-Európában már rég bezárták a Siemens–Martin-kemencék többségét, miközben nálunk az 1960–70-es években még óriási befektetéssel „korszerűsítették” a több mint fél évszázados technológiát...

A 90-es évek első felében az állam többször is súlyos milliárdokkal próbálta életben tartani a termelést, hiszen az ekkor már több mint 40%-os, masszív munkanélküliséggel küzdő város az újabb munkahelyek felszámolásával katasztrofális helyzetbe került volna.

Ám a korszerűtlen technológia borús jövőt vetített előre, csak ideig-óráig hatottak a tőkeinjekciók. Sorra mentek tönkre a nagyvállalat romjain létrejött utódcégek is, csupán az egyetlen modernebb üzem, a város határában épült centeri telephelyen lévő Rúd- és Dróthengermű maradt meg. 1992-ben, a Gömöri Vasművelő Egyesület létrejöttének 145. évfordulóján, Ózdon megszűnt a nyersvas- és acélgártás is.

szerű összeomláshoz vezetett. A monokultúra miatt az egész város és vonzáskörzete mély depresszióba süllyedt.

A bányák végleg bezártak, a kohászati üzemek darabokra hullottak, megkezdődött a privatizáció. De hiába jöttek sorra a kérők, szerencselovagok, németek, oroszok, szlovákok vagy magyarok, se a külföldi, se a hazai tőkebevonás nem hozott eredményt. A 90-es évek első felében az állam többször is súlyos milliárdokkal próbálta életben tartani a termelést, hiszen az ekkor már több mint 40%-os, masszív munkanélküliséggel küzdő város az újabb munkahelyek felszámolásával katasztrofális helyzetbe került volna.

ÓZDON, 2013. NOVEMBER ELEJÉN INDULT EL A „MUNKA + TANULÁS” NEVET VISELŐ PROGRAM, ami országos szinten is mintafolyamatként szolgál. Ennek keretében megújulhatnak az örökségvédelem alatt álló, egykor jobb napokat látott, ám mára teljesen lepusztult velencei-telepi önkormányzati bérházak

A JOJÓT EREDETILEG STRESSZOLDÁSRA TALÁLTÁK KI

Itt a remény és a szabadság jelképe.
Háttérben üresen álló üzemépületek

TESTÜK EGY GYERMEKÉ,
de szemük már egy felnőtté,
nélkülözést tükrözve

A KÜLSŐ KEMÉNY,
de nem
érzelemmentes

Rozsdaövezet

A 90-es években a város és társadalma gyorsulva csúszott lefelé a lejtőn. Munka nem volt, a jövő kilátástalanná vált. Aki tudott, elmenekült, a rendszerváltás idején még 43 ezres város népessége ma már nem éri el a 35 ezret. De a legtöbb ember számára nem volt kiút. Az ingatlanárak sem tették lehetővé, hogy ózdi házukért vagy lakásukért az ország szerencsésebb részében valamilyen lakható otthont találjanak.

A városban foglalkoztatási társaságok jöttek létre, melyek ideig-óráig mentőövet tudtak nyújtani a nehéz helyzetbe kerülteknek, de ezeknek is inkább negatív hatásai voltak. A helyieket intézményesen szoktatta le a munkáról, hiszen dacára, hogy nem dolgoztak, mégis bérük 80%-ának megfelelő összeget kaptak. Így inkább munkanélküli-segélyen, -járaadékon éltek, mint alig több pénzért munkát vállaltak volna. Gyakorlatilag egy teljes generáció nőtt fel Ózdon anélkül, hogy valaha is rendelkezett volna tartós munkaviszonnyal! A város fejlesztési stratégiája is megfogalmazza, hogy: „... fenyegető az inaktivitás normává rögzülésének veszélye”.

A 90-es években Ózd egyáltalán nem volt vonzó a befektetők számára, a város nem tudott olyan feltételeket kínálni, mely jelentős cégeket csábított volna. A dombok ölelésében fekvő település közúton és vasúton is nehezen érhető el, lakosai egyoldalúan képzettek, ugyanakkor rengeteg a szakképzetlen munkaerő. Sőt még vonzó városi környezetet sem tud kínálni, rossz a közbiztonság, a városkép pedig...

***A város fejlesztési stratégiája is megfogalmazza, hogy:
„... fenyegető az inaktivitás normává rögzülésének veszélye”.***

A fiatal, képzettebb rétegek elvándorlásával a város a fejlődésének belső potenciálját veszti el.

A fiatal, képzettebb rétegek elvándorlásával a város a fejlődésének belső potenciálját veszti el. Bár az ezredforduló környékén – állami támogatással – egy-két külföldi cég megjelent a városban, de ezek önmagukban nem tudtak teljes, megnyugtató megoldást nyújtani az ózdi foglalkoztatási problémákra. A város határában újraindult az acélgyártás, mely néhány száz fő számára tud ugyan munkahelyet kínálni, de a válság ennek helyzetét is kedvezőtlenül érintette az elmúlt években. A megjelent két külföldi elektrotechnikai üzem 1-2 ezer női munkaerőt foglalkoztat, sok családban a nőket téve így családfenntartókká.

Ózd még mindig igyekszik egykori alapjain boldogulni. A város közepén fekvő gyár épületeinek egy részét már lebontották, s oda várják a befektetőket. A néhány megmaradt kis- és középvállalat összesen néhány száz alkalmazottal, nyögvenyelősen működget, de a gyár romjain létrehozott barnamezős ipari park ezzel együtt sem vált vonzóvá a beruházók számára.

20 év szünet után megkezdődött a korábbi veszteséges termelés miatt bezárt szénbányák újraindításának előkészítése, ugyanis folyamatosan nő a szén iránti kereslet. Hiába épült ki a gázhálózat, a földgáz ára az ózdi családok nagy részének megfizethetetlen. A bánya talán néhány tucat ember számára megélhetést fog nyújtani, ez is valami, bár az alapvető ózdi foglalkoztatási problémákat nem oldja meg.

Völgylakók

Ózd Magyarország egyik legkülönlegesebb szerkezetű városa, ahol a dombok közti völgyben, a város főterének helyén egy óriási vaskohászati kombinát telephelye terül el 70 hektáron. Ezt veszik körbe a kolóniák, melyek egykor a társadalmi csoportok szerinti rétegződést is jelezték, és valamelyest függőleges övezetességet is mutattak.

A gyár melletti lapos, sokszor vizenyős területen éltek a munkások (például a Rendetlen Kolónián), a hegyen fölfelé pedig az egyre magasabb státuszúak. Kis-Amerikában a szakmunkások, a nagy-amerikai tisztisor többszobás viláiban pedig a tisztviselők, az igazgatók. Egyesek kasztrendszernek mondták ezt az elkülönülést. A szomszédos dombok között kigyózó völgyekben is kolóniák sorakoztak, általában itt épültek a legalacsonyabb színvonalú házak, és napjainkra jellemzően itt alakultak ki az ún. szegregátumok is.

Ózdon 16 szegregátumban hétezeren élnek. Velence-telep az egyik, de lehetne még sorolni: Bánszállás, Hétes, Somsály, Sajóvárkony és a többi. E városrészekben nagyon alacsony a rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők aránya, miközben az óvodák tömve vannak: éveken belül további ezrek jelennek meg reménytelenül

Ózd Magyarország egyik legkülönlegesebb szerkezetű városa, ahol a dombok közti völgyben, a város főterének helyén egy óriási vaskohászati kombinát telephelye terül el 70 hektáron.

Ózdon 16 szegregátumban hétezeren élnek. Velence-telep az egyik, de lehetne még sorolni: Bánszállás, Hétes, Somsály, Sajóvárkony és a többi.

a munkaerőpiacon. Ózdon a rendszerváltás óta rengeteg a munkanélküli. Bár hivatalosan alig négyezer embert sorolnak e körbe, itt mindenki tudja, hogy ez messze nem igaz. Bárcsak annyi lenne! A statisztikák azonban mást is elárulnak: a lakosság mindössze 30%-a tartozik a foglalkoztatottak közé, ami alig több, mint az aktív korúak fele. Azaz: gyakorlatilag minden második munkaképes korú ózdinak nincs munkája! S mivel a lakosság je-

lentős része képzetlen, reményük se nagyon... A szegregátumokra ez fokozottan jellemző. A mélyszegénység, a kilátástalanság ráadásul etnikai kérdésként is eszkalálódik.

Ózd lakosságának ma már legalább harmada roma, és így van ez még akkor is, ha tudjuk, hogy a népszámlálás során kevesebb mint négyezren vallották magukat cigánynak. Ózdon mindig is nagy számban éltek, már a várossá nyilvánítás idején is a lakosság tizedét tették ki. Később a gyár adta munkalehetőség révén számuk gyorsan emelkedett. A rendszerváltás után ők nem költöztek el a városból, itt próbáltak boldogulni, túlélni. Az elmúlt húsz évben aztán további több ezer roma telepedett le: az alacsony ingatlanár volt a vonzerő, bár Ózdon az önkényes lakásfoglalás is gyakori jelenség.

A HÍRHEDT HÉTES-TELEP, ÓZD EGYIK LEGREMÉNYTELENEBB HELYE

Rendőr, mentő és postás is csak akkor jár erre, ha nagyon muszáj. Mára egy kicsit enyhült a helyzet az adományoknak, a külső segítségnek köszönhetően, de a valójában szemmel látható változás még várat magára

**TÁVOL A PLÁZÁKTÓL
ÉS A MA VÁGYOTT JÁTÉKOKTÓL**
– itt egy leeresztett
kosárlabda is megteszi

BÚCSÚBAN
Annyira kevés a szórakozás és az öröm,
de ide végre nemcsak a gyerekek, hanem a
szülők is csillogó szemmel lépnek be

A roma családmodell gazdaságilag nehezen fenntartható: gyakran négy-öt gyerek van egy családban, míg a háztartások nagy részében nincs egyetlen foglalkoztatott sem, legfeljebb néha egy-egy közmunkás. A családi pótlék és a segély szinte az egyetlen bevételi forrás.

Ózdon a lakások tizede komfort nélküli, mely országos viszonylatban is páratlan. A szegregátumokban ennél jóval gyakoribb az egyszobás, szinte semmilyen közművel sem rendelkező lakások aránya. Nagy részük szociális bérlakás. A fizetési hajlandóság több kolónián is rendkívül alacsony, a lakók sok hátralékot halmoznak fel. Számos család még ott sem fizeti a közszolgáltatásokat, ahol lenne áram vagy víz. A vízhálózatról sokan már régen lecsatlakoztak, közkefolyókból hordják a vizet.

Esténként néhol gyertyafény szűrődik ki az ablakon, mert a villany is drága. De ez az utolsó, amit hagynak kikapcsolni, hiszen a tévé és a magnó az egyetlen szórakozási lehetőség. Néhány családnál kártyás villanyórakat építettek ki, hogy korlátos feltelekkel, de legalább biztosított legyen az áramszolgáltatás.

A szélsőségesen rossz lakáskörülmények mellett koncentráltan jelentkeznek a komoly társadalmi problémák is. Tömegesen jelennek meg a devianciák, s egyre gyakoribbak a speciális egészségügyi problémák, mint a rühesmegbetegedések vagy a

Ózdon a lakások tizede komfort nélküli, mely országos viszonylatban is páratlan. A szegregátumokban ennél jóval gyakoribb az egyszobás, szinte semmilyen közművel sem rendelkező lakások aránya.

tébécé és a szifilisz (vérbaj). Sokan uzorakölcsönök terhe alatt nyögnek, napról napra, kilátástalanul. A helyi cigányságon belül megszilárdulóban van egy új vagyoni alapú kasztrendszer is, de a legtöbben ennek kegyvesztettjei. A megélhetés feltételei a többség számára szűkre szabottak, de fennmaradásukért bármit megtesznek. A környékbeli erdők egyre ligetesebbek, a téli tüzelőt ezernyi család „szerzi” innen. A nem állandóan lakott házakból, épületekből a fémtárgyak gyorsan eltűnnek. A felszínhez közeli széntelepeket – életveszélyes körülmények között – sokszor többméteres aknákon keresztül, kézzel termelik ki...

A városban nő a feszültség, reménytelen, borús a jövőkép.

A két fiú a Velence-telepen még mindig rúgja a bőrt. Még néhány év, s talán elvégzik a 8 osztályt. Ma még csibészes mosoly van az arcukon, de ki tudja, mennyire gondterhelt a jövőjük. A kilátásaik korántsem jók. Ami azonban valószínű: belőlük már nem lesz ózdi kohász... ⊕